

Tieteen edistämisen harkinnanvaraisten valtionavustusten infotilaisuus 2025

- 12:30 – 13:00
KTPO:n ajankohtaiset asiat
Ylijohtaja Sirkku Linna
- 13:00 – 13:15
Muutoksia avustushakuihin
Opetusneuvos Sami Niinimäki
- 13:15 – 13:45
Valtionavustustoiminnan kehittämis- ja käyttöönottoprojekti
Projektipäällikkö Tiina Kuoppa ja tietojärjestelmäasiantuntija Anna Kujala
- 13:45 – 14:00
Keskustelua

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ

KTPO:n ajankohtaiset asiat

Ylijohtaja Sirkku Linna

Syksyn budjettiriihi korkeakoulu- ja tiedepolitiikan näkökulmasta

Korkeakoulutus ja tutkimus ovat hallituksen kasvupolitiikan keskiössä. T&K-toiminnan rahoitukseen ja koulutustason nostoon kohdistuvat vuonna 2026 merkittävät lisäpanostukset.

Tulevaisuuden korkeakoulujärjestelmän kehittämistä jatkettava. Korkeakoulutuksen ja tutkimuksen laadun ja kansainvälisen kilpailukyvyn vahvistamiseksi tulevaisuudessa tarvitaan koko korkeakoulusektorin toiminnan uudistamista. T&K-lisäresurssin ohella riihestä kirjauksia mm. osaamistason nostoon ja kansainvälistymiseen.

Tutkimus- ja kehittämistoiminnan (T&K) valtion rahoituksen tasoa tarkistetaan tuoreimpien talousennusteiden mukaiseksi. Riihessä tehdyt päätökset edellyttävät valtion T&K-toiminnan rahoituslain tarkistamista ja parlamentaarista käsittelyä.

Korkeakoulujen perusrahoituksen indeksikorotukset toteutetaan täysimääräisesti, mikä lisää korkeakoulujen rahoitusta vuonna 2026 arviolta noin 82 miljoonaa euroa. Indeksikorotukset vahvistavat korkeakoulujen rahoituksen vakautta ja pitkäjänteisyyttä.

Kasvutoimien rahoitus ja julkisen talouden sopeuttaminen edellyttää myös säästötoimenpiteitä.

- Menosopeutukset vaikuttavat korkeakoulujen rahoituksen kokonaistason maltillisesti. Vuonna 2026 yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen yhteensä vajaan 3,3 miljardin euron suuruiseen valtionrahoitukseen kohdistuu määrärahalisäysten rinnalla 83,8 miljoonan euron, eli noin 2,7 prosentin suuruiset uudet säästöt. Lisäksi korkeakoulujen perusrahoitukseen kohdistuu hallitusohjelmassa aiemmin päätettyjä maksutulojen lisäystä vastaavia säästöjä 7 milj. euroa vuonna 2026.
- Vuonna 2026 tiedepoliittisten tavoitteiden edistämisen avustuksiin (mom. 29.40.56) tulee 780 000 euron vähennys osana valtionhallinnon toimintamenojen 130 miljoonan euron säästöjä.
- Syksy 2024 riihessä päätettiin että tieteen edistämisen valtionavustuksiin kohdistuu säästöä yhteensä 4 miljoonaa euroa. Säästö kohdistettiin tavalla, joka ei vaaranna T&K-rahoituslain mukaisen rahoitustavoitteen toteutumista tai lakisääteistä tieteenedistämistyötä. Sopeutus toteutettiin vähentämällä yhteiskunnallista ja poliittista päätöksentekoa tukevan tutkimustoiminnan avustuksia (yksityiset tutkimuslaitokset ja puolueiden toimintaa tukevat ajatuspajat) sekä yksittäisiä avustuksia.

T&K-rahoituksen lisäykset OKM:n hallinnonalalla vuosina 2024-2029, M€		2024	2025	2026	2027	2028	2029
Pysyvä	☐ Suomen Akatemia (valtuus)	55	92	112	172	172	172
	☐ EU:n rahoittamien T&K-hankkeiden kansallinen vastinrahoitus (YO, AMK, CSC)	21,2	24,9	34,1	x	x	x
	☐ Yliopistot, tutkimuksen vahvistaminen	-	-	20	39	39	39
	☐ Ammattikorkeakoulut, tutkimus- ja kehittämistoiminnan vahvistaminen	-	-	10	15	15	15
	☐ CSC, suurteholaskennan ekosysteemin käytön monipuolistaminen ja kyvykkyyksien vahvistaminen	-	-	8	10	10	10
Määrä- aikainen	☐ Yliopistot, tohtorikoulutuksen pilotti	40	86	86	50	-	-
	☐ LUMI AI		50	75	75	50	-
	☐ Suomen Akatemia (valtuus), hyvinvointialueiden T&K-toiminnan vahvistaminen		8		8		
Yhteensä		116,2	260,9	345,1	369 + x	286 + x	236 + x

^{x)} EU:n rahoittamien T&K-hankkeiden kansalliseen vastinrahoitukseen kohdennettavissa yhteensä: 35 milj. euroa v. 2024, 50 milj. euroa v. 2025, 55 milj. euroa v. 2026 ja 65 milj. euroa v. 2027 lähtien. Vuosien 2027-2029 kohdentuminen ei vielä tiedossa. Määrärahat kehyspäätöksessä kokonaisuudessaan työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalalla.

Taulukko. T&K-rahoituksen vahvistaminen OKM:n hallinnonalalla vuosina 2024–2029
(Lähde: Kehys 2026–2029 ja budjettiriihen päätökset 09/2025), milj. euroa

		2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Pysyvä	Business Finland, valtuus	102	196	311	471	471	471	471
	Suomen Akatemia, valtuus	55	92	112	172	172	172	172
	EU-vastinrahoitus	35	50	55	65	65	65	65
	Yliopistojen rahoitus			20	39	39	39	39
	Ammattikorkeakoulujen rahoitus			10	15	15	15	15
	VTR-rahoitus	5	10	10	10	10	10	10
	Muut ministeriöt ja niiden alainen T&K-toiminta (PLM, MMM, YM)		4	9	9	9	9	9
	ESA:n vapaaehtoiset ohjelmat			7	20	20	20	20
	CSC			8	10	10	10	10
	VTT (ydinenergielaboratoriot)			2,8	2,8	2,8	2,8	2,8
	Yhteensä, pysyvät	197	352	544,8	813,8	813,8	813,8	813,8
Määrä- aikainen	Yliopistojen rahoitus, tohtoripilotti	40	86	86	50			
	LUMI AI		50	75	75	50		
	Elinvoimakeskukset			8	15	7		
	VTT tutkimusinfra	10,3	38,32	72	32,88			
	GTK tutkimusinfra		18		37			
	Tutkimuslaitosten tutkijatohtori -ohjelma		4	13,3	13,3	8,4		
	RePower EU-ohjelma	16,5	19	4,3				
	SYKE ja LUKE (tietovarannot)			2	2			
	SA - hyvinvointialueiden T&K-toiminnan vahvistaminen		8		8			
	Yhteensä, määräaikaaiset	66,8	223,32	260,6	233,18	65,4		
Kaikki yhteensä		263,8	575,32	805,4	1046,98	879,2	813,8	813,8

Taulukko.
Yhteenveto valtion
T&K-rahoituksen
lisäyksistä eri
hallinnonaloilla
vuosina 2024–2029
(Lähde: Kehys
2026–2029 ja
budjettiriihen
päätökset 09/2025),
milj. euroa

Tehdään yhdessä!

Jaettu tilannekuva

Vision päämäärät

Toimenpiteet
vision päämääriin
vastaamiseksi

- Visiotyöhön voi osallistua sen kaikissa vaiheissa
- Visiotyön tueksi OKM asettanut ohjausryhmän (ministeri Talvitie pj)
- Parlamentaarinen työ käynnistyy syyskuussa
- Visiotyöstä järjestetään webinaareja, seminaareja ja pyöreitä pöytiä; seuraava avoin seminaari Helsingissä 10.10.
- Kerätään kommentteja visiotyön eri vaiheissa: seuraava verkkokeskustelu käynnistyy elokuun lopulla
- Sidosryhmien kanssa keskustellaan laajasti hyödyntäen myös olemassa olevia työryhmiä ja muita rakenteita

Päivitetty tilannekuva
ja päämääräaihiot

*Korkeakoulujen johdon
seminaari 13.5.2025*

Korkeakoulutuksen ja
tutkimuksen visio 2040

*Korkeakoulujen johdon
seminaari 26.-27.11.2025*

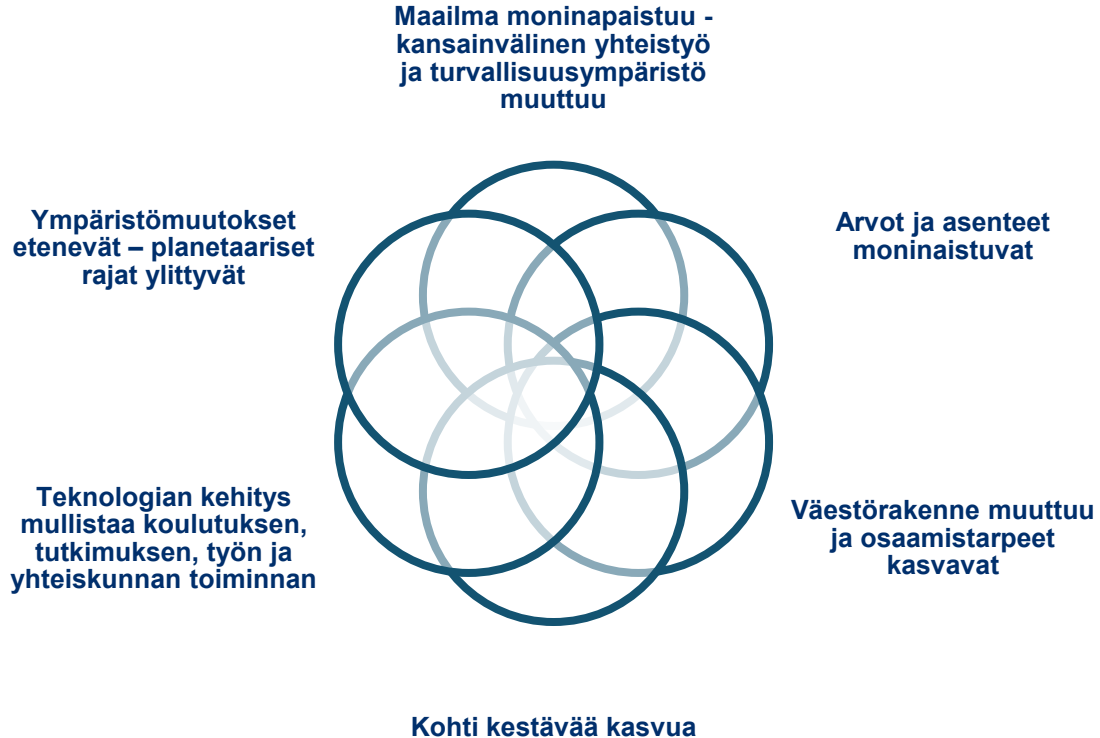
Korkeakoulutuksen ja
tutkimuksen visio 2040 ja
toimintoimenpiteet

Kevät 2026

Tilannekuva ja
päämäärät voivat
täydentyä ja
päivittyä

Vision toinen sidosryhmäkysely on avoinna 18.9. asti. [Linkki kyselyyn.](#)

Muutostekijät tilannekuvan pohjana

Yleiset kehittämissuunnat tilannekuvan pohjalta

Mitä puolustamme?

- Sivistys, tutkittu tieto, vahvat instituutiot, tieteen ja taiteen vapaus, korkeakoulujen autonomia
→ demokratian ja hyvinvoinnin peruspilarit

Miten selviämme kilpailussa?

- Suomen uudistumisen tukeminen
- Kansainvälisyydestä emme voi tinkiä, emmekä laadusta - vastuullisuuteen löydämme keinot
- T&K-intensiteetin vahvistuminen edellyttää merkittäviä toiminnallisia muutoksia
- Yleinen koulutus- ja osaamistason nosto entistäkin tärkeämpää
- Korkeakoulutuksen merkitys oppijalle – miten motivoimme, miten mahdollistamme erilaisia koulutuspolkuja

Toimintamallien ja lainsäädännön tulevaisuutta tarkasteltava ennakkoluulottomasti, kaikkia kuullen tasapuolisesti ja arvostelematta

Rahoituksen näkymät edellyttävät priorisoimista, koko sektorin toiminnan tehostamista yhteistyön keinoin ja/tai yksityisen rahoituksen osuuden kasvattamista

Korkeakoulutuksen ja tutkimuksen vision parlamentaarinen seurantaryhmä aloittaa

- Valtioneuvosto on asettanut parlamentaarisen seurantaryhmän tukemaan korkeakoulutuksen ja tutkimuksen visio 2040:n laadintaa. Seurantaryhmän toimikausi on 15.9.2025–30.6.2026.
- Seurantaryhmän tehtävänä on tuoda laajasti näkemyksiä vision ja erityisesti korkeakoulutuksen ja tutkimuksen yhteisten vuoteen 2040 ulottuvien tavoitteiden valmistelun tueksi.
- Parlamentaarisen seurantaryhmän puheenjohtaja toimii **Maaret Castrén** ja varapuheenjohtajana **Jaana Strandman**. Parlamentaarisessa seurantaryhmässä on jäseniä kahdeksasta eduskuntaryhmästä.

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ

Muutoksia avustushakuihin

Opetusneuvos Sami Niinimäki

Tiedepoliittisten tavoitteiden edistämisen valtionavustushaut

- **Avustukset kehittämishankkeisiin**, ympärivuotinen haku yhdessä naapuriosaston kanssa, [linkki](#)
- **Tieteen yleisavustushaku**, haku paraikaa käynnissä ja päättyy 30.9.2025 klo 16.15, [linkki](#)
- Tavoitteet:
 - Tiedekasvatus
 - Kansainvälinen yhteistyö
 - Avoin tiede ja tutkimus
 - Vastuullinen tutkijan ja tutkimuksen arviointi
 - Tieteen ja yhteiskunnan välisen vuorovaikutuksen edistäminen
 - Korkeakoulujen ja tutkimuslaitosten yhteistyön edistäminen
 - Laadukkaan kansainvälisen tutkimusinfrastruktuurin edistäminen
 - Tutkitun tiedon hyödyntäminen päätöksenteossa
 - T&K-intensiivisyys

Vuosi 2025, mom 29.40.56 arvioitu käyttö (euroa)

Yhteiskunnallista ja poliittista päätöksentekoa tukeva tutkimustoiminta	700 000
Yksityiset arkistot	5 600 000
Tieteellisten seurain valtuuskunta ja Suomen Tiedeakatemit	7 486 000
Ulkomailla sijaitsevat tiedeinstituutit	3 203 000
Tiedekasvatus	3 475 000
Muut tiedepoliittisia tavoitteita tukevat hankkeet	3 925 000
Yhteensä	24 389 000

Määrärahan arvioitu käyttö (euroa)

Määrärahasta käytetään arviolta 19,5 milj. euroa tutkimus- ja kehittämistoimintaan.

Määrärahan käytöstä arvioidaan siirtomenojen osuudeksi 18 307 000 euroa ja kulutusmenojen osuudeksi 6 082 000 euroa.

Tarkennuksia avustusten ehtoihin ja rahoitukseen

- Pakotteet tulee edelleen huomioida hankinnoissa mutta myös yleisemmin avustuksen saajan tulee huolehtia, ettei Euroopan unionin, Yhdistyneiden kansakuntien (YK) tai Suomen viranomaisten asettamia pakotteita tai varojen jäädyttämispäätöksiä kohdistu:
 - avustuksen saajan organisaatioon taikka sen välillisiin tai välittömiin omistajiin, hallinto-, johto- tai valvontaelimen jäseniin, määräys-, edustus-, päätös- tai valvontavaltaa käyttäviin henkilöihin tai muihin edunsaajiin;
 - avustuksen saajan sopimuskumppaneihin, alihankkijoihin, avustuksen siirron saajiin tai yhteistyökumppaneihin taikka näiden välillisiin tai välittömiin omistajiin, hallinto-, johto- tai valvontaelimen jäseniin tai määräys-, edustus-, päätös- tai valvontavaltaa käyttäviin henkilöihin tai muihin edunsaajiin tai
 - valtionavustuksella rahoitettavan toiminnan edunsaajiin.
- Avustuksen saajan tulee ilmoittaa opetus- ja kulttuuriministeriölle välittömästi, jos avustuksen saaja toteaa, että avustusta on käytetty pakotteiden vastaisesti.
- Avustuksen saajan ja siirron saajan väliseen sopimukseen tulee sisällyttää siirron saajan vakuutus siitä, ettei siihen eikä sen edunsaajapiiriin kohdistu pakotteita.

Ennakkokysymyksiä

Hakulomakkeen kohdassa ”Muu rahoitus saman toimintaan”, miksi luvut eivät summaudu?

==> Kunkin rahoitusrivin yhteydessä on rahoituksen tila niminen alasvetovalikko, jossa on vaihtoehtona haettu, saatu ja suunniteltu. Laskuri summaa vain saadun rahoituksen ja logiikka on hieman eri kuin vanhassa järjestelmässä. Tärkeintä on saada tavalla tai toisella kaikki relevantit tiedot hakemukseen kirjattua. Valtionapuviranomaisen vastuulla on sitten kysyä tarkentavia kysymyksiä jos jotain epäselvyyksiä.

Ennakkokysymyksiä

Itsenäisten (poliittisesti riippumattomien) ajatushautomoiden mahdollisuudet saada rahoitusta kansainvälisten ja kansallisten tutkimushankkeiden rahoitushakuihin.

==> Hakemuksia arvioidaan huomioiden mm. haun tavoitteet, esitetty suunnitelma, toiminnan laajuus, hakijan rahoitushistoria, hakijan muu rahoitus, käytettävissä olevat määrärahat ja muut hakemukset.